

ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΠΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΕΥΓΕΝΙΑ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1726: Ο κυβερνήτης του Μπουένος Άιρες, Μπρούνο Μαουρίσιο δε Σαβάλα, ιδρύει την πόλη Μοντεβίδεο.

1818: Ο Φραντς Γιόζεφ Γκρούμπερ συνθέτει το τραγούδι *Silent Night* (Άγια Νύχτα). Θα παρουσιαστεί σε κοινό την επόμενη μέρα και θα παραμείνει μέχρι σήμερα ένα από τα εμβληματικά τραγούδια των Χριστουγέννων.

1823: Ο Λόρδος Βύρων φτάνει στο Μεσολόγγι.

1893: Ο Χένρι Φορντ κατασκευάζει την πρώτη του πετρελαιομηχανή και την δοκιμάζει στη συλή του σπιτιού του.

1914: Ανακωχή για τον εορτασμό των Χριστουγέννων μεταξύ των εμπολέμων στο Δυτικό Μέτωπο (Α' Παγκόσμιος Πόλεμος).

1947: Με πρωτοβουλία του ΚΚΕ συγκροτείται η Προσωρινή Δημοκρατική Κυβέρνηση της Ελεύθερης Ελλάδας υπό τον Μάρκο Βαφειάδη, πιο γνωστή ως Κυβέρνηση του Βουνού. Υπουργός Πρόνοιας αναλαμβάνει ο γιατρός Πέτρος Κόκκαλης. Την ίδια μέρα, οι αντάρτες αποτυχάνουν να καταλάβουν την Κόνιτσα, την οποία προσήρχαν για έδρα της κυβέρνησής τους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1809: Κρίστοφερ Χιούστον Κάρσον, γνωστότερος ως Κιτ Κάρσον, από τους πρωτοπόρους της μετανάστευσης στη Δύση. (Θαν. 23/5/1868)

1818: Τζέιμς Πρέσκοτ Τζάουλ, άγγλος φυσικός, ερευνητής της θερμοδυναμικής, μία μονάδα μέτρησης της οποίας φέρει το όνομά του. (Θαν. 11/10/1889)

1837: Ελισάβετ, γνωστότερη με το χαϊδευτικό Σίσου, αυτοκράτειρα της Αυστροουγγαρίας. (Θαν. 10/9/1898)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1873: Τζον Χόπκινς, αμερικανός επιχειρηματίας, ο οποίος χρηματοδότησε την ίδρυση του ονομαστού πανεπιστημίου που φέρει το όνομά του. (Γεν. 19/5/1795)

1905: Απόστολος Μακράκης, θεολόγος, πατριώτης και ιεροκήρυκας. Πολυτάρχης και δυναμική προσωπικότητα, που άφησε έντονα ίχνη στη θρησκευτική, κοινωνική και πολιτική ζωή της εποχής του. (Γεν. 1831)

1935: Άλμπαν Μπεργκ, αυστριακός συνθέτης. Υπήρξε διακεκριμένο μέλος της λεγόμενης Δεύτερης Σχολής της Βιέννης, μαζί με τους Άρνολντ Σένμπεργκ και Άντον Βέμπερν. (Βότσεκ, Λούλου) (Γεν. 9/2/1885)

Χριστούγεννα

Δεοποιική εορτή της Χριστιανοσύνης, με την οποία τιμάται «ο κατά σάρκα Γέννησης του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος πηγών Ιησού Χριστού». Γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 25 Δεκεμβρίου και στις 6 Ιανουαρίου από τις Εκκλησίες που ακολουθούν το παλαιό ημερολόγιο (Ιουλιανό). Κατά συνεκδοχή, Χριστούγεννα ονομάζεται όλο το εορταστικό δεκαπενθήμερο από την παραμονή των Χριστουγέννων (24 Δεκεμβρίου) έως την εορτή του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή (7 Ιανουαρίου). Για τις Δυτικές Εκκλησίες τα Χριστούγεννα είναι η μεγαλύτερη εορτή της Χριστιανοσύνης, ενώ για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς ο σταυρικός θάνατος και η Ανάσταση.

Ο Ιησούς Χριστός γεννήθηκε με υπερφυσικό τρόπο από την Παρθένο Μαρία σ' ένα οπίλαιο της Βηθλεέμ, μεταξύ 7 και 4 π.Χ., σύμφωνα με διάφορους επιστημονικούς υπολογισμούς. Εκείνη την εποχή, βασιλιάς της Ιουδαίας ήταν ο Ηρώδης ο Μέγας, πυγμόνας της Συρίας ο Κυρίνιος και αυτοκράτορας της Ρώμης ο Οκταβιανός Αύγουστος, ο οποίος είχε διατάξει απογραφή πληθυσμού των υπηκόων του. Γ' αυτό και ο Ιωσήφ πήρε την ετοιμόγέννητη Μαρία και μετέβησαν στη Βηθλεέμ από τη Ναζαρέτ, όπου διέμεναν.

Μετά τη γέννηση του Ιησού, ένας άγγελος εμφανίσθηκε στους ποιμένες της περιοχής, αγγέλλοντας το χαρούμενο γεγονός, ενώ πλήθος άλλων αγγέλων έφαλλαν «Δόξα εν ψήστοις Θεώ και επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία». Ενώ συνέβαιναν αυτά, άστρο φωτεινό εξ Ανατολής οδήγησε τρεις Μάγους (Μελιχώρ, Γάσπαρ, Βαλτάσαρ) στη Βηθλεέμ, όπου μαζί με τους βοσκούς προσκύνησαν τον Θεάνθρωπο, προσφέροντάς του χρυσό, λίβανο και σμύρνα.

Η φύση του αστέρα που οδήγησε τους Μάγους απασχόλησε όχι μονάχα τη θεολογία, αλλά και την αστρονομία. Κατά καιρούς οι επιστήμονες έχουν δώσει διάφορες ερμηνείες: ότι επρόκειτο για σύνοδο πλανητών, για υπερκαινοφανή αστέρα, για κομήτη, ακόμη και για μετεωρίτη. Η σύγχρονη αστρονομία, ωστόσο, δεν θεωρεί πειστικές τις ερμηνείες αυτές. Σε τελευταία ανάλυση, εκείνο που έχει σημασία για τους Χριστιανούς δεν είναι τόσο η φύση του φαινομένου, όσο η αξία του ως «σημείου» της έλευσης του Μεσαία, που εκπλήρωνε τις προφητεί-

ες των Εβραϊκών Γραφών ερχόμενος

στη Γη για να λυτρώσει τους ανθρώπους από τις αμαρτίες τους. Οι αρχαιότερες και πλέον αξιόπιστες εκκλησιαστικές πηγές για τη γέννηση του Ιησού περιέχονται στα Ευαγγέλια του Ματθαίου και του Λουκά, που είναι και οι μόνοι από τους τέσσερεις Ευαγγελιστές που αποχολούνται με τη Γεννήσεως του Χριστού.

Ο εορτασμός των Χριστουγέννων στις 25 Δεκεμβρίου έλαβε καθολική μορφή στα μέσα του 4ου αιώνα μ.Χ. πρώτα στη Δύση και μετά στην Ανατολή. Μέχρι τότε η Γέννηση του Ιησού εορτάζόταν στις 6 Ιανουαρίου μαζί με τη Βάπτιση κατά την εορτή των Θεοφανείων. Η Αρμενική Εκκλησία δεν δέχθηκε την αλλαγή και διατήρησε την παλαιότερη παράδοση, την οποία ακολουθούν σήμερα οι Εκκλησίες ακολουθούν το παλαιό ημερολόγιο (Ιουλιανό). Για πρώτη φορά τα Χριστούγεννα καθιερώθηκαν ως αργία με τον Ιουστινιανό Κώδικα (529/534).

Με δεδομένο ότι στα Ευαγγέλια δεν αναφέρεται η ακριβής πημεροπνία της γέννησης του Ιησού, η καθιέρωση της 25ης Δεκεμβρίου ως ημέρας εορτασμού των Χριστουγέννων θα πρέπει να συνδέεται, σύμφωνα με μια θεωρία, με τον εορτασμό του χειμερινού πλιοστασίου (Βρουμάλια) από τους ειδωλολάτρες της ρωμαϊκής επικράτειας, αλλά και των γενεθλίων του Μίθρα, του ανίκητου Ήλιου (Dies Natalis Solis Invicti), που είχε καθιερωθεί επί αυτοκράτορα Αυρηλιανού το 275μ.Χ. Νωρίτερα, οι Ρωμαίοι γιόρταζαν τα Σατουρνάλια (17-23 Δεκεμβρίου), όπου επικρατούσε κλίμα γενικής ευφορίας και ανταλλάσσονταν

δώρα. Σύμφωνα με τις απόψεις που αντλούν επιχειρήματα από την ιστορία των θρησκειών, η Εκκλησία διεκδίκει την 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα των Χριστουγέννων για να ασκήσει πολεμική με τα κηρύγματά της κατά των εθνικών και αιρετικών. Σύμφωνα με άλλες θεωρίες, η 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα γέννησης του Χριστού προκύπτει από σειρά ημερολογιακών υπολογισμών, που έχουν λάβει υπόψη τους πατερικά κείμενα και παλαιοδιαθηκές πηγές.

Πάντως, η προσπάθεια εύρεσης του ακριβού χρόνου της Γέννησης του Χριστού ξεκίνησε αρκετά νωρίς και έχει οδηγήσει σε διαφορετικά συμπεράσματα. Κάποιοι την τοποθετούν τη νύχτα της 19ης προς την 20η Απριλίου, άλλοι τον Ιανουάριο, ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς στις 18 Νοεμβρίου, ενώ σύμφωνα με τον Κυπριανό ο Χριστός γεννήθηκε στις 28 Μαρτίου.

Κατά τους πρώιμους εκκλησιαστικούς χρόνους η προσέλευση στη Θεία Κοινωνία απαιτούσε ολιγοήμερη νηστεία. Από τον έκτο αιώνα στα μοναστήρια είχε καθιερωθεί νηστεία σαράντα ημέρων, π. οποία κατά το 12ο αιώνα επεκτάθηκε σε όλους τους Χριστιανούς της Ανατολής. Εποιητικά, η νηστεία των Χριστουγέννων ξεκίνα από την εορτή του Αγίου Φιλίππου στις 14 Νοεμβρίου.

Η εκκλησιαστική ακολουθία των Χριστουγέννων ψάλλεται στις εκκλησίες νωρίς το πρωί, κατά το ξημέρωμα. Είναι πανηγυρική και γεμάτη λαμπρούς ύμνους των μεγάλων υμνογράφων της εκκλησίας, όπως του Ιωάννου Δαμασκηνού, του Ρωμανού του Μελωδού και του Κοσμά Μαϊουμά.

Καμιά συνεννόηση

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Το τελευταίο χρονικό διάστημα πυκνώνουν οι προτροπές από τα αστικά επιτελεία για την ανάγκη έντασης της «εθνικής προσπάθειας» για την έξοδο από την κρίση. Στην ίδια ρότα και ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, που με την Ενδιάμεση Εκθεση κάλεσε σε «σύμπλευση κοινωνικών και πολι-

τικών δυνάμεων σε μια εθνική πολιτική για την έξοδο από την κρίση». Δηλαδή καπιταλιστές και εργάτες μαζί σε όφελος των καπιταλιστών. Αυτό λέει. Ολη αυτή η προπαγάνδα στοχεύει να περάσει στη λαϊκή συνείδηση ότι έρχεται η ανάκαμψη, ή ζωή του θα γίνεται κειρότερη. Είναι προϋπόθεση για να κερδοφορεί το κεφάλαιο. Εχει συμφ